

החבר לא מקובל עלי, האם אני חייב לדבר אתו? צו השעה: ואהבת לרעך כמוך!

לרגל ימי בין המצרים – התבוננות מהודשת במצוה רבתא זו!

מאשר בגופך בו אתה מרגיש אחרת. הקב"ה אומר לאדם: אם לא תהיה מחובר לנשמות ישראל, לא תהיה קשור לאותה מציאות ותרגיש חסר חיות.

יש להמשיל זאת למי שאחיו מתחנן אך הוא עצור בבית האסורים ואינו יכול להשתתף, הן צערו גדול מנשואו בהעלותו בדעתו איך כל בני המשפחה שמחים ורוקדים ורק הוא נגזר גורלו להירקב בכלא...

בכלל ישראל מתקיימת חתונה גדולה, כולם מחוברים זה לזה ואוהבים זה את זה ומקבלים חיות, אך הוא אינו יכול, הוא כלוא בתוך הגוף שלו. בוודאי הוא מרגיש עצב ושבור ברוחו. הן על זה התפלל דוד: הוציאה ממסגר נפשי.

יתירה מזו: האוה"ח הק' (פרשת כי תשא) כתב שבגוף האדם נמצא רק חלק קטן מנשמתו, והחלק הגדול נמצא למעלה. ובכן, יידע מי שיש לו טינא בלבו על חבירו, שברגעים אלו ממש נשמותיהם שמחות יחד בעולם העליון, אלא שהוא אינו רואה זאת. ולכן נתן לנו הקב"ה מצות ואהבת לרעך כמוך כדי שנשתווה עם מה שמתרחש בעולם העליון וממילא נהיה מלאי שמחה.

סיבת קושי הנסיון לאהוב את הזולת

ובהיינו זאת, נבין גם מדוע יש נסיונות קשים כל כך במצוה זו. כל אחד מישראל, אפילו מי שלא עשה עדיין שום עוול ויש לו מידות זהב, יהיו לו נסיונות בענין זה, כאשר מידי פעם יתעוררו אצלו פרשיות וחיכוכים אשר הוא עצמו לא תיאר לעצמו קודם לכן, וזאת משום שכוחות הטומאה עושים ככל שביכולתם כדי למנוע את האדם מלהיות קשור למה שנעשה בעולם העליון.

אמור מעתה: כפי שאם יש לאדם נסיונות באמונה, אין זה מוכיח עליו שהוא שוטה, אלא שיצר הרע מבלבל אותו כדי שיצטרך להתגבר ולהתעלות ולא תהיה שכרו בבחינת נהמא דכיסופא. כך כשיש לו לאדם נסיונות בפירוד לבבות הוא לתכלית זו, כדי שיצטרך האדם ללחוש לעצמו: שקר וכזב! אין זה נכון שאני שונא אותו, אין זה נכון שהוא עשה לי עוול.

כשהאדם מחובר בנשמתו לנשמת חבירו, הוא זוכה להצלחה ושפע מן השמים, כי הנשמה היא חלק א-לוה ממעל, וכשמחוברים אליה, זוכים לשפע, והרי זה דומה למי שמחובר לנשמת הצדיק, אשר שם יותר קל להבין, והוא מבואר בכל הספרים, שהוא זוכה על ידי כך לשפע רב.

הרה"ק רבי יצחק מנעשכ"ז זיע"א לא הותיר אחריו בנים וחסידיו הסתפקו לאן לפנות, אמר אז הרה"ק ה'בית אהרן' מקארלין זיע"א: אם היו שואלים אותי, הייתי אומר להם שאם ימשיכו להחזיק יחד באהבה ואחוה במקום, יהיה בכוחם לפעול כפי שהיו פועלים בחיי רבם.

ובכן, כפי שהיצר הרע מבקש לנתק את חיבורו של האדם עם הקב"ה, ועל האדם להזכיר לעצמו בכל יום אני מאמין באמונה שלמה שהבורא ית"ש הוא בורא ומנהיג לכל הברואים, כמו כן היצר הרע מבקש לנתק את חיבורו

דכתיב: "ויעש ה' אלוקים לאדם ולאשתו כנותן עור וילבישם", אף אתה הלבש ערומים; הקב"ה ביקר חולים, דכתיב: "וירא אליו ה' באלוני ממרא", אף אתה בקר חולים; הקב"ה נחם אבלים, דכתיב: "ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלוקים את יצחק בנו", אף אתה נחם אבלים; הקב"ה קבר מתים, דכתיב: "ויקבר אותו בגיא", אף אתה קבור מתים".

עומק הדבר הוא כנ"ל: היות שנשמת האדם באה מלמעלה, זקוקה היא לאותו מזון שקיבלה בהיותה שם, וכשהאדם מתנהג כפי שהקב"ה מתנהג, הוא נעשה מחובר אליו וממילא נשמתו מקבלת את מזונה.

ב

כל ישראל ערבים זה בזה – גילוי המציאות

והנה הדבר ידוע שכל ישראל ערבים זה בזה (שבועות לט, א), וכן אמרו (יומא פו, ב) "יחיד נעשה תשובה מוחלין לכל העולם כולו", והביא מרן רבי עקיבא אייגר זצ"ל משם הרמ"ע מפאנו ז"ל שאין הפירוש שכל העולם מתכפרים על עוונותיהם, אלא כך הוא הפירוש: כשהיחיד חוטא, נעשה פגם אצל כל בני ישראל כי כולם אחוזים ודבוקים זה בזה, לזה אמר שכאשר עושה תשובה, אותו פגם שנגרם על ידי חטאו נתקן אצל כל בני ישראל!

וכתב האריז"ל בטעם הדבר שהקב"ה נתן לנו דבר קשה כזה להיות ערבים זה בזה, והרי יתכן שירגישה האדם שדבר זה גדול מכפי מידותיו, כי איך יוכל להיות ערב על כל בני ישראל ולסבול עבור חטאותיהם. וזה לשון האריז"ל (טעמי המצוות קדושים): "כל ישראל סוד גוף אחד של נשמת אדם הראשון כנודע אצלנו, כל אחד מישראל הוא אבר פרטי!"

הוי אומר: הקב"ה לא הטיל עלינו משא חדש, אלא גילה לנו את המציאות שאנו כולנו גוף אחד, ומאחר שאנו גוף אחד, ממילא אנו ערבים זה בזה!

הסתכלות חדשה במצות ואהבת לרעך כמוך

והנה אחרי שאנו יודעים שכך הם פני הדברים, אנו מקבלים הסתכלות חדשה במצות ואהבת לרעך כמוך אשר נוגעת בפרט בימים הללו בהם אנו משתדלים להתעלות במצווה זו. הקב"ה מגלה לנו מהי האמת כדי שנוכל לחיות אתה. האדם יכול לחיות כל שנות חייו ויחיה עם השקר, לא יכאיב לאף אחד בעולם, אבל יהיה שקוע רק בעצמו, יעבוד את ה' ואפילו יתן צדקה, אבל לא יתחבר לאחרים. אומר הקב"ה לאדם: 'אם לא יהיה לך חיבור עם בני ישראל, תנתק מחיותך, כי המציאות היא שנשמות ישראל אחוזות ודבוקות זו בזו וינקות זו מזו'.

וכיון שרצה הקב"ה שנחיה עם אמת זו, גילה לנו מהנעשה למעלה, וכה אמר: בעולם האמת כל הנשמות חבוקות ודבוקות הן כי הן אחת ממש, רק בעולם הזה נפרדו לגופים שונים. אם רוצה אתה להרגיש חיות, תצמיד עצמך אל האמת שקיימת בעולם העליון ובכל מקום חוץ

לפעמים כשמדברים מעניין האר"י הק' ז"ל (וירד דיליה ה' מ"א ש"ב), לפעמים מתעורר מחשבה באדם מה לי ולו, הלא תורתו הק' גילה לקדושי עליון העומדים בסוד ה', אשר הטהרו מכל סיג ופגם ומכל שמץ תאוה גשמית, מוסף על אשר מלאו כרסם בשי"ס ופוסקים, לא לנו אנשים שפלים ומגושמים המכירים את ערכינו מולם. אבל האמת היא, שיש הרבה מדברי האריז"ל אשר אף אנו קטני ערך יכולים לשאוב מהם הנאה רוחנית. הגה"ק ה'דברי חיים' מצאנו זיע"א אמר: "האריז"ל גילה מה נעשה בשמים, והבעש"ט הק' גילה מה נעשה בארץ!" פירושו: בכתבי האריז"ל לומדים אלו הראויים לזה על מציאות העולמות הנסגרים מעינינו אשר כולם מושפעים מהמעשים שלנו. אך הבעש"ט הוריד תורתו זו של האריז"ל וגילה את הקדושה שבעולם הזה באופן שאף פשוטי העם יוכלו להתחבר אליה!

א

הקב"ה מקיים כל התורה

ולענייננו אפשר להבין מזה יסודות נפלאים. כשאנו שומעים שיש טעמים עמוקים למצוות התורה מעבר למה שכתוב בתורת הגולה, נדמה לנו כאילו מדובר בתוספת עומק, אבל לדברי ה'דברי חיים' מצאנו יש לזה פירוש פשוט. כי הנה חז"ל אמרו שהקב"ה מניח תפילין ומתפלל, ומבואר בירושלמי (ר"ה א, א) שכמו כן הוא מקיים כל התורה כולה. ויותר מזה מבואר בכתבי האריז"ל שאין זה מתחיל מלמטה כאומר מאחר שאתם מניחים תפילין אף אני אניח, אלא זה מתחיל מלמעלה, והיינו כי הקב"ה מניח תפילין ומתפלל ומתנהג על פי תר"ג המצוות כביכול, ולכן הוא אומר לבניו: מאחר שנשמתכם נחצבה ממקור עליון, זקוקים אף אתם להתנהג כפי שאני מתנהג, כי רק כך תגיע אליכם חיותכם. לכן נתן להם את תורתו בה צמצם את מה שמתחולל למעלה בכל עת כדי שבני ישראל יוכלו להתנהג בתוך עולם העשיה מעין דוגמא דלמעלה.

להתחבר

הקב"ה אומר: אם תרצה להיות מקושר למה שמתרחש למעלה, התפלל וקיים מצוות. וכן אמרו הרא"ש במסכת ברכות (פ"א ס"ב) שכיון שהקב"ה בוכה בחצות לילה, לכן ראוי לו לירא שמים שיבכה אף הוא באותה שעה, כי אז תקבל נשמתו את ההרגשות שהיתה רגילה אליהן. וכך הוא לענין קיום כל מצוה ממצוות התורה. הקב"ה חידש חידוש נפלא עד מאוד, שאפשר להניח תפילין בזה העולם. לוקחים קלף מבהמה כשרה וכותבים עליו ד' פרשיות לשמה תוך כדי שמקפידים על כל ההלכות שניתנו מסיני, ובוה מתקשרים למה שנעשה למעלה.

וזהו ששינינו במסכת סוטה (ד, א): "מאי דכתיב: 'אחרי ה' אלוקיכם תלכו?' וכי אפשר לו לאדם להלך אחר שכניה? והלא כבר נאמר: 'כי ה' אלוקיך אש אוכלה הוא!' אלא הלהך אחר מדותיו של הקב"ה, מה הוא מלביש ערומים,

התבוננות

הלא כבר אמרנו אינשי שלא היה מי שהפסיד מן הוויתור, וכל אחד שהגיע לידי נסיון ועמד בו בגבורה, יכול להעיד על כך. והסיבה לכך, כי בשעת הוויתור מרגיש האדם טעם מות - הלא מדובר במאה אלף דולר! איך שייך לוותר? איפה הצדק? אכן על זה מקבלים מאתיים חמישים אלף דולר. וכי תשאל: אם כך הוא, למה אתה קורא לו ויתור? התשובה היא: תנסה פעם אחת לוותר ותראה כמה הדבר קשה. אבל הוא משגן לעצמו: "זה מה שצריך לעשות, אין מפיסדים מלעשות את הדבר הנכון". ואז הוא עוצם את עיניו וקופץ כפי שקופצים למקוה קר.

ואח"כ, סוף השכר לבוא ברינה!

של האדם עם נשמות אחרות, ועל האדם לשים לב לכך ולנצח את יצרו הרע.

חברך אוהב אותך תמיד!

הרה"ק רבי ישראל מסטאלין זיע"א אמר: "אזוי ווי מ'דארף האבין אמונה אין די נקודה (היינו בהש"ת), אזוי דארף מען האבין אמונה אין א גוטער ברודער אז ער האט מיר ליב, און אזוי דארף מען האבין אמונה אז א גוטער ברודער האט נישט קיין חסרונות!"

במושכל ראשון הדברים מעוררים תמיהה, איך אפשר לומר לאדם להאמין שחבירו אוהבו? וכי מוטל עליו לרמות את עצמו?! הלא הוא רואה שחבירו שונאו! תוכל לומר לו שיותר לחבירו וימחול לו, תוכל לומר שידון אותו לכף זכות ויאבה אותו, אבל מה זה שאמין שהוא אוהב אותו ושאינו לו חסרונות?!

אך לפי האמור הוא הפלא ופלא, על האדם לזכור שאצל חבירו העומד לפניו כאן בזה העולם יש רק חלק קטן מנשמתו, והנגלה לעיניו הוא רק הגוף וההתנהגות החיצונית שלו, ואם אמנם באותה התנהגות חיצונית הוא רואה אדם עם חסרונות שאינו אוהב אותו, אין זה האמת.

מוטל עליו לעבוד באותו אופן שהוא עובד בנוגע למצות האמונה, כי הנה במצות האמונה האדם אומר לעצמו "הדרך שאני ראיני זאת היא שקר וכזב, אחיזת עינים, והאמת היא שהקב"ה סיבב זאת ולא פלוני, והקב"ה טוב ומטיב". וכמו כן בדברים שהוא עצמו עושה, אשר נדמה לו שכוחו ועוצם ידו עושה לו את חילו, הוא הלחם עם מראית עיניו ומזכיר לעצמו שאינו יכול לעשות כלום בכוחות עצמו. ואומר לעצמו: אע"פ שנראה לי שאני עצמי פועל ועושה ושפלוני מזיק לי וכו', היינו מפני שהעולם הזה עטוף בלבושים כדי שיראה כך לאדם, אבל אני בוחר לחיות עם האמת ולכן אני מזכיר לעצמי שלא אני ולא פלוני יכולים לעשות מאומה, והכל מאת ה'.

כמו כן צריך האדם להלחם עם מה שנדמה לו שנשמה פלונית אינה אוהבת אותו ושהיא מלאה חסרונות. "איני יודע למה, אבל נשמה פלונית סולדת ממני, שתסלוד ממני, מה אכפת לי!". לא, לא, אכפת לך ואכפת לך, כי אם נשמה פלונית אינה אוהבת אותך, איך בסדר. "אלא מה אעשה שהלה הוא איש מר רוח?". אכן עבודה גדולה היא להלחם עם המחשבות - "מה שאני רואה בעיני הוא שקר, והאמת היא מה שמתרחש בעולם העליון, ובכן אני מאמין שנשמה פלונית אין לה שום חסרון ושהיא אוהבת אותי אהבה עזה". כך יהודי עובד על עצמו, וכך הוא מגיע לקיום מצות ואהבת לרעהו כמון, ואז בודאי מתקיים בו כמים פנים לפנים...

אין כך רשות להשתמש ממנו

כשנתבונן נראה שיש מצבים בלתי נעימים שאף אחד אינו יכול להשתמש מהם, ואפילו יחליט האדם להיות טוב עם כולם ולהראות פנים שוחקות לכולם, ייקלע למצבים אלה שלא מרצונו, וזאת משום שעל ידי כך הוא נעשה מחובר להש"ת ואם כן בודאי יעשה היצר הרע הכל כדי למנוע זאת ממנו.

דוגמה לדבר: האדם מגיע לתקופת נישואי הילדים, אחד ועוד אחד, הודו לה'. לא אחת השידוך הולך ומתבשל ולפעמים כבר עומדים אפילו לקראת גמר ממש ואפילו כבר נודע הדבר בחוץ, והצד האחד צריך לומר "לא!" וכי אפשר לעשות משהו לזה? הלא זו מציאות החיים! ומה נעשה אז? לא, חס ושלום! אין לי טענות, אבל קצת טינא בלב יש. שנאה? לא, אין שום שנאה, שהרי מדובר באנשים ברי דעת. אבל טינא יש. הקב"ה סידר עולם כזה אשר בלי שאף אחד יעשה עוולה, ייקלעו אנשים למצבים בלתי נעימים שמעורר טינא בלב. אילו היה יכול היה נוסע למקום אחר לכמה שבועות כדי שלא יצטרך להסתכל בפניו...

דוגמה נוספת: אחד מבקש ממך טובה, ואינך יכול

לעשותה, וגם אינך יכול לומר לו מדוע, פלוני כועס עליך. יש לך מה לעשות? זו המציאות! כעין זה מי שיש לו עובדים תחתיו ועכשיו הוא צריך לפטר אחד מהם, מה יעשה? אילו היה יכול היה מכלכל אותו בחינם, אבל אינו יכול. הלה כועס על שפטר, ואז אף הוא נעשה ברוגז עליו ואומר לעצמו: רואה אתה? ראוי היה לפטר.

מעשים הוא בכל יום. כל עוד אתה מתהלך בעולם הזה, יהיו לך מקרים כאלה עם בני אדם למרות שיהיו לך מידות טובות, מה גם שאין קל להיות בעל מידות טובות, ועוד יש שיאמר האדם לחבירו דבר שיפגע בו קשות למרות שלא התכוון לכך, והרי אדם איננו מלאך ואינו מסוגל להישמר תמיד מלומר דבר שיכול לפגוע בזולת. הקב"ה הרי סידר את העולם כן.

אין כל בני המשפחה שמחים ורוקדים, ורק הוא נגזר גורלו להירקב בכלא...

יש לך שעת הכושר

ובכן, כשימצא האדם את עצמו מסוכסך עם חבירו, במקום להסתכל על המצב כמצב בלתי נורמלי, יסתכל על כך כהזדמנות לעבודת ה'. ינצל את ההזדמנות ויראה ליישר את ההדורים עד כמה שאפשר ויתפלל להש"ת שיהיה בעזרו, וזה גם כולל שירכוש הכנעה וענוה. לא לחינם מתפללים יחד על אמונה הכנעה וענוה, אלא מפני שמי שיש לו הכנעה וענוה קל לו להיות בעל אמונה, וכמו כן בנוגע לאמונה בנשמת חבירו, אם יהיה לאדם הכנעה וענוה, יוכל לחזור ולהאמין בנשמת חבירו.

עבודה תמה היא

אהרן הכהן שהיה אוהב שלום ורודף שלום ומקרב נשמות ישראל זו לזו, הוא היה זה שהיה מכפר על בני ישראל ומקרבם לאביהם שבשמים, כי כך הוא הכלל,

כשנעשו בני ישראל מרוצים זה לזה, נעשים בני ישראל מרוצים למקום. וכך מצאנו גם בענין יום כיפור שאינו מכפר על עבירות שבין אדם לחבירו עד שירצה את חבירו, כי רק לאחר שהנשמות מתרצות, הקב"ה מכפר על כל השאר.

אמרו צדיקים: השייכות שיש לך עם אחיך מישראל, זוהי השייכות שיש לך עם הקב"ה. הדבר מבחיל, אבל זה האמת. ככל שהאדם מרבה לאהוב את אחיו מישראל אהבת חינם, כך הוא מוסיף ומחזק את הקשר שלו עם הקב"ה.

אחד התחיל להרחיב את ביתו ושכנו מונע ממנו להמשיך, הוא עושה לו צרות צרורות. קשה עד מאוד לאהוב אותו. ובכן, מהי יעשה כדי לאהוב אותו למרות כל מה שהוא מעולל לו? יעשה פעולות של אהבה כדי להסיר טינא מלבו על פי הכלל שהאדם נפעל לפי פעולותיו, וכמו כן ישנו לעצמו שוב ושוב מאמרי אמונה - פלוני לא עשה לי כלום, אין זה קשור אלי, הוא רק השליח. האמונה בחבר הטוב קשורה לאמונה בה'. וכאומר לעיל, זה נוגע לכל יהודי, אין אחד יכול להשתמט מזה.

צדיקים אמרו שאם היו בני ישראל אוהבים זה את זה, כבר היה בית המקדש בנוי. והנה יש התמיהה: הרי עבירות חמורות כל כך יש, היתכן שדווקא אהבת חינם תבנה את בית המקדש?! אכן כל העומד בנסיון זה, מבין איך אפשר לבנות בית המקדש על ידי זה, כי עבודה גדולה היא עד מאוד, עבודה של אמונה, עבודה של הכנעה וענוה. בפנים זה בווער אש - "למה פלוני מתנהג כך? הלא זו רשעות ממדרגה ראשונה! הוא רק מחפש להציק לי!" אבל הוא יודע שהקב"ה צוה אחרת, והוא מתבטל אליו.

כשהגביר נכנס לבית הכנסת לאחר שפשט את רגלו ולאחר שבוע שלם שלא הראה את פניו לאף אחד, מה הוא חושב אז לעצמו כשרואה איך כולם מתלבטים בינם לבין עצמם אם לגשת אליו או לא, אם לברכו בברכת שבתא טבא אם לאו ובני מעיו מתהפכים בקרבו? "הבושות האלו מזומנות לי מן השמים, כפי הנראה הן טובות בשבילי", ואז מובן עד מאוד איך עוונותיו מתכפרים, שהרי הוא נעשה מזוכך היטב על ידי בושות אלה ועל ידי התחזקותו באמונה במצב קשה זה.

כעין זה לענין דידן, כשכא אחד שיש לו מעמד מכובד ואין מתאים לו לגשת לפלוני ולפייסו, ומתאזר בענוה ופועל כנגד טבעו, אפשר להבין איך הוא נעשה על ידי כן מחובר כל כך להקב"ה, שהרי עבודה גדולה היא וערכה רב מאוד!

נסיים מעין ההתחלה: המציאות היא שהנשמות אוהבות זו את זו, זו היא האמת, ולכן במקום שהמרפסת תגרום לך לחיות בשקר כל ימך, עזוב את המרפסת ותמשיך לאהוב את שכנך, והקב"ה ישלם לך בכפל כפליים!

גבורת נפש באהבת חינם

סיפר לי יהודי: "לפני כמה שנים דיברו לבתי נכבדות את בן ידידי הטוב. העניינים התקדמו מהר מאוד, שהרי שתיהן משפחות טובות מאותה קהילה, ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל. הגיעו לשלבים האחרונים וכבר נפגשו יחדיו. לאחר הפגישה, נתברר לי שעלי להשיב "לא". השבתי. באותו לילה קיבלתי שיחת טלפון. על הקו היה ידידי אבי המדובר, וכה אמר לי: שתדע לך כך! היינו ידידים, נישאר ידידים ונמשיך לשוחח כפי שוחחנו עד כה. אינני רוצה לאבד ידיד טוב. וכל אימת שתצטרך איזו עזרה או סיוע במציאות שידוך לבתך, כגון להביא אינפורמציה על בחור, התקשר אלי ואעשה הכל לעזור לך!"

היהודי סיים את סיפורו במשפט הבא: "שיחה זו של ידידי הטוב מלווה אותי מאז ועד היום ומאירה את דרכי..." איזו גדלות! איזו בהירות!

אכן מלבד חכמת החיים שיש בהתנהגות כזו (וכי זה מה שחסר לו, לשאת עוד אבן על לבו? לא די לי במה שנתבטל השידוך ברגע האחרון?!), יש בה הרבה אמונה הכנעה וענוה. האדם מכניע את עצמו ומשים הכל בצד ופועל בניגוד לרגשותיו הכל כדי שלא לאבד ידיד נאמן. אילו היו בני אדם נוהגים כן בענייני ממון, הלא היו מרוויחים הרבה כל-כך בגשמיות וברוחניות. יש לפלוני טענה? בא נדבר על זה כבר היום. לא נדחה למחר. כך אתה הרגשת, אך אני הרגשתי אחרת. בכל אופן אין רצוני לאבד ידיד.

המספר הנ"ל אמר לי כך: "אם לא היה פלוני מתקשר אלי, וכי היה לקוי בשנאת חינם? לא, זה לא שנאה ולא חינם. אבל מה שהוא עשה זה אהבת חינם!"

איזו הבנה אמיתית! בן אדם מתהלך רגוע - ברוך ה' שאין לי שנאת חינם. אבל אם תעשה פעולה אחת כזו, כמה חיות תקבל נשמתך! אם אתה מרגיש טוב בפגימתך בזה העולם - אומר האריז"ל - סימן הוא שאתה הולך בדרך הנכונה!

תקע בשופר גדול לחירותינו!

הצפיה לגאולה לבני ירושלים במשנתו של הרה"ק החוזה מלובלין זיע"א

(נסתלק לגני מרומים ביום ט באב התקע"ה)

מעשה

ה'חוזה' מלובלין היה מכונה בשם "דער רבי פון אלע רעביס" [האדמו"ר של כל האדמו"רים], כי הרבה מצדיקי פולין וגאליציע בדורו היו מתלמידיו. לפי הנמצא בכתובים היו למעלה ממאתיים צדיקים שנסעו אצלו וקיבלו ממנו, אך מלבד הנמצא בכתובים ידוע על עוד מאתיים ומגיע מספרם הכולל למעל ארבע מאות צדיקים שנסעו אליו.

לפנינו רשימה קצרה של כמה צדיקים מפורסמים קדושי עליון שנמנו על תלמידיו: רבי חיים מצאנז, רבי מאיר מפרמישלאן, רבי נפתלי צבי מראפשיץ, רבי ישכר דוב מראדאשיץ, רבי צבי הירש מזידיטשוב, בעל מאור ושמש, ה'שר שלום' מבעלזא, רבי שמחה בונים מפשיסחא, היהודי הקדוש, השרף מקאצק, בעל ישמח משה, בעל אריה דבי עילאי, רבי מאיר מאפטא, ועוד זכר כל הצדיקים לברכה.

הרה"ק רבי יוסף ברוך מנייטטאט זיע"א המכונה "גוטער איד", בנו של בעל מאור ושמש זיע"א, שח פעם אודות בית מדרשו של החוזה, קרא ואמר: "בבית מדרשו של החוזה היו ארבע מאות בעלי רוח הקודש ואור גדול האיר שם". שאלו אותו השומעים: אם היה שם קיבוץ גדול כזה של צדיקים, מדוע אפוא לא החישו את הגאולה? הסכיתו ושמעו את תשובתו של ה"גוטער איד"!

הבנה למעשה

כשהחוזה היה בקרב תלמידיו היה שם בחינה של בית מקדש מעט ולא הרגישו שם את שבר החורבן, ולכן לא ידעו מהחשכות הגדולה השוררת בעולם, ואילו היו מרגישים את החשכות הגדולה, בוודאי היו מרעישים עולמות והיו מביאים את הגאולה.

כשמסרו את תשובתו להגה"ק ה'דברי חיים' מצאנז זיע"א, הסכים לדבריו ואמר: כך באמת היה אצל מורי ורבי, לא היו מרגישים אצלו כלום מחשכות הגלות. בדומה לזה התבטא פעם הרה"ק רבי אורי מסטרעליסק זיע"א לאמור: אם רוצים לצייר את האור הגדול שהיה בבית מדרשו של החוזה, הנה העיר לובלין היתה כמו ארץ ישראל, חצר בית המדרש היתה כמו עיר הקודש ירושלים, בית המדרש היה כמו הר הבית, דירתו של הרבי היתה כמו העזרות האולם וההיכל, וחדרו של הרבי היה כמו קודש הקדשים כאשר השכינה מדברת מתוך גרונו.

מעשה

הגה"ק ה'חיי' יוסף מפאפא זיע"א סיפר: פעם חל להיות צומו של תשעה באב במוצאי שבת, ולא ערך אז החוזה את שולחנו יחד עם תלמידיו, אלא התלמידים סעדו לבדם. והנה קרה שמרוב קדושת השבת נמשכה שמחתם שמחת השבת הרבה מעבר לזמן יציאת השבת, וכל כך גברה דביקותם ושמחתם מחמת קדושת השבת עד שיצאו ברקידה של שמחה בתוך לילו של תשעה באב. לפתע נפתחה הדלת והרבי הקדוש הופיע פנימה לבוש בבגדי חול מוכן ומזומן להתחיל בתפילת ערבית, והנה הוא רואה את תלמידיו מפזזים בריקוד של שמחה.

הבנה למעשה

בהרגישו שהריקוד בא ממקום קדוש וטהור, קרא ואמר: אתם שמחתם שמחה של חינו, חייכם שתשפיעו בזה שמחה לדורות (על משקל מה שאמרו חז"ל על ליל תשעה באב: אתם בכיתם וכו').

מעשה

כפי הידוע מסר החוזה את נפשו הן בחיי חיותו והן בעת הסתלקותו לגני מרומים למען החשת הגאולה. יחד עם רעהו בקודש הרה"ק רבי מנחם מענדיל מרימנוב זיע"א פעל רבות לגאול שכינתא מגלותא, והיה רגיל על לשונו לשאול: אימתי קאתי מר? מתי כבר יבוא הגואל האחרון? פעם אמר לתלמידו היהודי הקדוש מפשיסחא זיע"א: ייחלתי וציפיתי שבזו השנה תבוא הגאולה השלימה, ומצד פשוטי העם לא היה שום עיכוב כי כבר שבו בתשובה שלימה...

הבנה למעשה

עיקר העיכוב היה מצד אנשי המעלה שהיה קשה להם להשפיל את עצמם ולשוב בתשובה שלימה מתוך הכנעה. יסוד זה מובא הרבה בספרו שעל האדם להיות בשפלות - הכנעה מתוך שמחה, ואף הוא היה נוהג להשפיל את עצמו ולדבר על עצמו דיבורים של שפלות.

מעשה

כשהרה"ק ה'ישמח משה' זיע"א לקח את הרה"ק ה'אריה דבי עילאי' זיע"א לחתן לבתו, לא היה עדיין מקורב לחסידות והתנה עם חתנו שיוציא את עצמו מכת החסידים ויפסיק לנסוע אל צדיקי החסידות. אמר לו חתנו שהוא מסכים לתנאי זה, אך זאת בתנאי שכבודו יסע פעם אחת בלבד אל החוזה מלובלין... יצא ה'ישמח משה' לובלינה ובאמצע הדרך הרהר במחשבתו: 'מה זה שהחסידים שרויים תמיד בשמחה ואינם מקיימים את מה שכתוב בשולחן ערוך שראוי לכל ירא שמים להיות מצר ודואג על חורבן בית המקדש?' כשנכנס לאחר מכן אל קודש הקדשים, אל חדרו של החוזה, שאל אותו החוזה: (כפי הגירסא המופיעה בתהילה למשה) "מדוע פניך רעים היום?"

הבנה למעשה

והוסיף מיד: "אמת הוא מה שכתוב בשולחן ערוך שראוי לכל ירא שמים להיות מצר ודואג על חורבן בית המקדש, אבל כבר אמר החסיד (חובת הלבבות שער הפרישות פ"ד) שצריך שיהיה צהלתו בפניו ואבלו בלבו. תאמינו לנו שאנו אומרים תיקון חצות בבכייה נוראה והספד, ועם כל זאת הכל בשמחה!"

מעשה

ידועה היא הסיפור כיצד נערך הרבי מלובלין להילחם מלחמה עם הסטרא אחרא ביום שמחת תורה, וכיצד ניזוק ונפל למשכב עד יום תשעה באב, שאז עלתה נשמתו הטהורה לבורא.

הבנה למעשה

ומעצם זה שאנו רואים כי נשמתו הקדושה נגאלה מגלותה ביום תשעה באב וחזרה אל כסא הכבוד ליהנות מזיו השכינה, אנו רואים את השתייכותו של אותו צדיק לגאולת השכינה וישראל אשר עליה מסר את נפשו כל ימיו! זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן!

אוהבי ד' המחכים בבנין אריאל

בהיותנו שרים באמצעייתם של ימי בין המצרים

ולקראת תשעה באב שכולנו תקוה שיהפוך במהרה מאבל ליום טוב

קבל הארה מחודשת בהתבוננות הלב בשמיעת מבחר שיעורים נפלאים בעניינים אלו

טלפון ישיר שע"י 'קול הלשון': 073.295.1337

למעבר לחקיקת השיעורים על ת"ב לחץ בכניסתך למערכת: *ולאחמ"כ: 11166.

קול הבינני 718.686.8300 - ארה"ב 072.257.7726 - א"י 03.300.0223 - ברגיה 0204.586.2115 - בריטניה

לקבלת הגיליון בקביעות
info@machonhavinainci.com

לתרומות והנצחת שיעור וכן לקבלת השיעור דבר יום ביומו ניתן לפנות
ישיבת למכון 'בינני' בודא ל info@machonhavinainci.com

יעמזו על הברכה על אשר נדב לבם להרים תרומת קודש למען הפצת הגליון

ידידינו הר"ר יהושע מארקאוויטש שליט"א
לרגל שמחת הולדת נכדתו
בת לחתנו ידידנו הר"ר יוסף גוטליב שליט"א
בן ידידנו הר"ר שמעון שליט"א

ידידינו הר"ר דוד לובין שליט"א
לרגל שמחת הולדת נכדתו
בת לחתנו ידידנו הר"ר יוסף גוטליב שליט"א
בן ידידנו הר"ר שמעון שליט"א

ידידנו הר"ר מרדכי בעק שליט"א
לרגל הולדת בתו למז"ט

יה"ד יזכו לגדלה לתורה ולחופה מתוך אמונה ובטחון!

יה"ד יזכו לגדלה לתורה ולחופה ולמעש"ט ולראות רוב נחת דקדושה!